

Tentamen i SF1861 (SF1851) Optimeringslära för T (E).
Tisdag 23 augusti 2011 kl. 14.00–19.00

Examinator: Per Enqvist, tel. 790 62 98

Tillåtna hjälpmedel: Penna, sudd och linjal. **Ej räknare!** Ett formelblad delas ut

Om ej annat anges i texten skall problemen lösas med systematiska metoder som ej blir orimliga vid stora problem. Slutsatser ska motiveras ordentligt. Om ej annat anges i texten får kända satser användas utan bevis.

Den som har minst 5 poäng från hemuppgifterna ska hoppa över uppgift 1(a).

Den som har minst 9 poäng från hemuppgifterna ska hoppa över hela uppgift 1.

För godkänt krävs 25 poäng. 23-24 poäng ger möjlighet att komplettera inom tre veckor efter att tentamensresultatet har anslagits. Kontakta i så fall examinator.

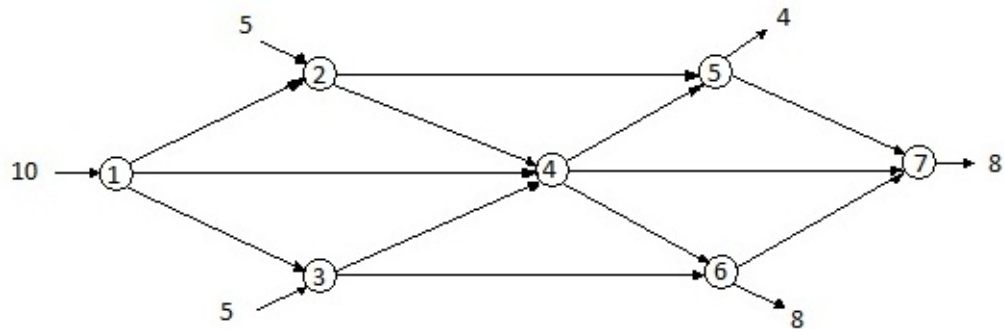
Numrera sidorna och skriv namn på varje blad. Behandla endast en uppgift per blad.

1. (a) I denna uppgift är

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 1 & 2 & 1 \\ 1 & 2 & 3 \end{bmatrix}.$$

Bestäm en bas till vardera av de två fundamentala underrummen $\mathcal{R}(A)$ och $\mathcal{N}(A^T)$ och visa att basvektorerna i den ena basen är ortogonala mot basvektorerna i den andra. (5p)

- (b) Betrakta följande nätverksproblem:



Bestäm ett spännande träd för grafen ovan, och motsvarande baslösning. Är baslösningen som du bestämt tillåten till nätverksproblemet (4p)

2. (a) Betrakta följande linjära optimeringsproblem:

$$(P) \quad \left[\begin{array}{l} \min_x \quad 2x_1 - 2x_2 + x_3 + x_4 \\ \text{då} \quad x_1 + 3x_2 + x_4 = 4 \\ \quad \quad x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 2 \\ \quad \quad x_1 \geq 0, x_2 \geq 0, x_3 \geq 0, x_4 \geq 0. \end{array} \right].$$

Lös (P) med Simplex-algoritmen.

Börja med basindexmängden $\beta = \{1, 2\}$, dvs x_1 och x_2 som basvariabler. (4p)

- (b) Skriv ut explicit vad dualen (D) till (P) är. (2p)
- (c) Det tillåtna området till dualen är ett område i \mathbb{R}^2 . Rita en figur över detta område. (2p)
- (d) Bestäm lösningen till detta duala problem.

Lösningen till dualen får bestämmas på godtyckligt sätt, så länge som ni verifierar att punkten ni erhåller verkligen är optimal. (2p)

3. Låt i denna uppgift

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & -1 \end{bmatrix}. \quad b = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}.$$

- (a) Avgör om ekvationssystemet $Ax = b$ har någon lösning. (1p)
- (b) Bestäm en vektor $x^* \in \mathbb{R}^3$ som minimerar $\|Ax - b\|^2$.
Notera att 2-normen ges av $\|Ax - b\|^2 = (Ax - b)^T(Ax - b)$ (3p)
- (c) Bestäm den unika vektor $\hat{x} \in \mathbb{R}^3$ som är kortast (har minst norm) av alla de vektorer $x \in \mathbb{R}^3$ som minimerar $\|Ax - b\|^2$ (3p)
- (d) Visa att $A\hat{x} - b$ är ortogonal mot bildrummet till A . (Vi godtar både generellt teoretiskt bevis, och att man visar det för det \hat{x} som bestämts i (c)) (3p)

4. (a) Är funktionen

$$f(x) = x_1^2 + 2x_2^2 + 3x_3^2 + 2x_1x_2 + 2x_1x_3 + 3x_2x_3$$

strikt konvex för alla $x \in \mathbb{R}^3$? (3p)

- (b) Starta i punkten $x^{(0)} = (0, 1, 0)$ och genomför två steg med Newtons metod och bestäm alltså nästa två iterationspunkter. Vad kan vi säga om den punkt vi då erhåller? (3p)

- (c) Betrakta nu optimeringsproblemet

$$(P) \quad \left[\begin{array}{ll} \text{minimera} & f(x) \\ \text{då} & x_1 \geq 1, x_2 \geq 1, x_3 \geq 0. \end{array} \right],$$

Är optimeringsproblemet konvext? (1p)

- (d) Är punkten $\hat{x} = (1, 1, 1)$ en lokal eller global minpunkt till (P) ? (4p)

5. (a) Betrakta det icke-linjära optimeringsproblemet

$$(P_1) \quad \left[\begin{array}{ll} \text{minimera} & f(x) \\ \text{då} & x_1 + x_2 = 1 \\ & x_2 + x_3 = 1 \end{array} \right]$$

där $f(x) = x_1x_3$.

Är (P_1) ett konvext optimeringsproblem ?

Bestäm en punkt som uppfyller Lagrange-villkoren för problemet.

Kan vi säga att det är ett globalt optimum ? (5p)

- (b) Betrakta nu det besläktade icke-linjära optimeringsproblemet

$$(P_2) \quad \left[\begin{array}{ll} \text{minimera} & g(x) \\ \text{då} & x_1 + x_2 = 1 \\ & x_2 + x_3 = 1 \end{array} \right]$$

där $g(x) = x_1x_2^2x_3$.

Är (P_2) ett konvext optimeringsproblem ?

Uppfyller punkten $x^{(*)} = (1/2, 1/2, 1/2)$ Lagrange-villkoren för problemet?

Kan vi säga att det är ett globalt optimum ? (5p)

Lycka till!